

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 67.240 **Únor 2012**

Senzorická analýza – Pokyny pro sensorické hodnocení barvy výrobků

ČSN
ISO 11037
56 0049

Sensory analysis – Guidelines for sensory assessment of the colour of products

Analyse sensorielle – Lignes directrices pour l'évaluation sensorielle de la couleur des produits

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 11037:2011. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 11037:2011. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 11037 (56 0049) z prosince 2002.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Norma byla technicky zrevidována, doplněna o podrobný popis hodnocení čirých kapalných vzorků (5.5.2.8) a o přílohu s nákresy zařízení.

Informace o citovaných normativních dokumentech

ISO 5492 zavedena v ČSN EN ISO 5492 (56 0030) Senzorická analýza – Slovník

ISO 6658 zavedena v ČSN ISO 6658 (56 0050) Senzorická analýza – Metodologie – Všeobecné pokyny

ISO 8586 dosud nezavedena

ISO 8589 zavedena v ČSN ISO 8589 (56 0036) Senzorická analýza – Obecné pokyny pro uspořádání sensorického pracoviště

IEC 60050-845/CIE 17:1987 zavedena v ČSN IEC 50(845):1996 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický slovník. Kapitola 845: Osvětlení

Vypracování normy

Zpracovatel: Dr. Ing. Zdeňka Panovská, IČ 67808697

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Linda Zvárová

MEZINÁRODNÍ NORMA

Senzorická analýza – Pokyny pro senzorické ISO 11037 hodnocení barvy výrobků Druhé vydání
2011-07-15

Obsah

Strana

Předmluva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Citované normativní dokumenty 7

3 Termíny a definice 7

4 Podmínky zkoušky 9

4.1 Všeobecně 9

4.2 Zkušební místno 9

4.3 Pracovní prostor 9

4.4 Osvětlení 9

4.5 Osvětlenost 10

4.6 Geometrické podmínky pro osvětlení a pozorování 10

4.7 Posuzovatel 11

5 Zkušební metoda 11

5.1 Podstata 11

5.2 Referenční materiály (barevné standardy) 11

5.3 Přístroj 12

5.4 Zkušební vzorky 12

5.5 Postup 12

6 Vyjádření výsledků 14

7 Protokol o zkoušce 14

Příloha A (informativní) Metamerická shoda 15

Příloha B (informativní) Uspořádání pozorování 16

Příloha C (informativní) Doplnující informace 18

Bibliografie 19

DOKUMENT CHRÁNĚNÝ COPYRIGHTEM

© ISO 2011

Veškerá práva vyhrazena. Pokud není specifikováno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo používána v jakékoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým nebo mechanickým, včetně fotokopíí a mikrofilmů, bez písemného svolení buď od organizace ISO na níže uvedené adrese, nebo od členské organizace ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20

Tel. + 41 22 749 01 11

Fax + 41 22 749 09 47

E-mail copyright@iso.org

Web www.iso.org

Vydáno ve Švýcarsku.

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Předlohy mezinárodních norem jsou zpracovávány v souladu s pravidly danými směrnici ISO/IEC, část 2.

Hlavním úkolem technických komisí je příprava mezinárodních norem. Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75 % hlasujících členů.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci libovolného patentového práva nebo všech takových patentových práv.

Mezinárodní norma ISO 11037 byla připravena technickou komisí ISO/TC 34, Potravinářské výroby, subkomisí SC 12, Senzorická analýza.

Toto druhé vydání zrušuje a nahrazuje první vydání (ISO 11037:1999), které bylo technicky zrevidováno.

Úvod

Pro standardizované porovnávání barev je nezbytné mít posuzovatele s normálním barevným viděním a mít reprodukovatelné osvětlení a podmínky pozorování. Obvykle se barvy přirovnávají ke standardům při denním světle, ale spektrální složení denního světla se značně mění. Ačkoliv je těžké přesně kontrolovat spektrální rozdělení umělých světelných zdrojů, individuální zdroje jsou mnohem stabilnější v daném období než denní světlo, a proto umožňují provedení více reprodukovatelného barevného porovnání.

Pokud není dohodnuto jinak, metoda popsaná v této mezinárodní normě používá rozptýlené denní světlo nebo zdroj umělého osvětlení představující fázi denního světla korelující s barevnou teplotou 6 500 K (CIE standardní osvětlení D65) pro běžné porovnání. Pokud je sporný případ, mělo by být porovnání vždy provedeno při přesně určeném umělém osvětlení.

Normy připravené Mezinárodní komisí pro osvětlování (CIE) a další dokumenty (viz bibliografie) jsou primárními zdroji mezinárodně přijatých a odsouhlasených údajů pro světlo a osvětlení, pro které mezinárodní harmonizace vyžaduje jednotné definice. Je nutné si všimnout, že v dokumentech vztahujících se pouze k zrakovému posouzení, je často používán termín „pozorovatel“ namísto „posuzovatel“.

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma uvádí pokyny pro sensorické hodnocení barev výrobků. Uvedené postupy jsou použitelné pro pevné, polopevné, práškové a kapalné výrobky, které mohou být opakní (neprůhledné), průsvitné, zakalené nebo průhledné povahy, stejně jako matné nebo lesklé.

Je uvedena také obecná informace o podmínkách prohlížení a světelných podmínkách, které se dají použít v různých situacích při sensorické analýze, jako jsou rozdílové zkoušky, profilová analýza a řazení do stupňů, prováděné panely vybraných posuzovatelů nebo jednotlivými experty ve speciálních situacích.

Tato mezinárodní norma se nezabývá konzumentskými zkouškami nebo hodnocením metamerizmu barev potra-vinářských výrobků.

POZNÁMKA 1 Metamerická shoda je popsána v příloze A.

POZNÁMKA 2 Konkrétní výrobky mohou být předmětem speciálních mezinárodních norem pro jejich sensorickou analýzu, jako např. ISO 3591^[1], která popisuje zkušební sklenici na víno.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.